

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

1278

Na temelju članka 20. stavka 5.i članka 94. stavka 2. Zakona o hrani (»Narodne novine« broj 46/07.) i članka 18. stavka 5. Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda (»Narodne novine« broj 149/09.), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, donosi

PRAVILNIK

O OZNAČAVANJU GOVEĐEG MESA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje sustav označavanja goveđeg mesa kojim se osigurava kontrola sljedivosti, povezanost trupova, polovica, četvrti ili komada mesa s pojedinom životinjom ili skupinom životinja, odstupanja od pojedinih odredbi prilikom njihova označavanja kao i sustav kontrole označavanja goveđeg mesa.

Članak 2.

Pojmovi u ovom Pravilniku imaju sljedeća značenja:

1. *Goveđe meso* – je meso koje je obuhvaćeno tarifnim oznakama 0201, 0202, 0206 10 95 i 0206 29 91 te iznutrice koje potječu od zaklanih grla koja na dan klanja nisu bila starija od 12 mjeseci.
2. *mljeveno meso* – je meso iz točke 1. ovoga članka, usitnjeno ili obrađeno u stroju za mljevenje mesa koje sadrži manje od 1% soli,
3. *Rasječeno meso* – je meso rasječeno na kocke, odreske ili druge oblike kod kojih nije potrebno dodatno rasijecanje te se može kao takvo direktno koristiti za konzumiranje.
4. *Obresci mesa* – jesu mali komadi mesa namijenjeni konzumaciji dobiveni rasijecanjem, otkošćavanjem ili oblikovanjem mesa.
5. *Zapakirano rasječeno meso* – je pojedino pakiranje mesa koje se nudi isključivo krajnjem potrošaču ili trgovini. Sastoji se od rasječenog mesa i ambalaže u koju je rasječeno meso zapakirano prije stavljanja na tržište, pri čemu ambalaža u potpunosti ili djelomično zatvara rasječeno meso, na način da sadržaj ne može biti promijenjen bez otvaranja ili vidne promjene ambalaže.
6. *Nezapakirano rasječeno meso* – je rasječeno meso i ostali komadi mesa namijenjeni krajnjem potrošaču na mjestu prodaje koje nije zapakirano, te će na njegov zahtjev biti nasječeno.

7. *Maloprodaja* – je rukovanje hranom i/ili obrada, priprema i skladištenje hrane na mjestu prodaje ili isporuke krajnjem potrošaču, a uključuje distribucijske terminale, djelatnosti opskrbe pripremljenom hranom, tvorničke kantine, opskrbe institucija pripremljenom hranom, restorane i druge slične djelatnosti opskrbe hranom, prodavaonice, distributivne centre u supermarketima i veleprodajnim mjestima.

8. *Krajnji potrošač* – je fizička osoba koja nabavlja meso za konzumaciju a ne koristi ga niti u jednoj fazi poslovanja s hranom.

9. *Označavanje* – podrazumijeva bilo koje riječi, podatke, trgovačke nazive, nazive robnih marki, slikovne prikaze ili simbole koji se odnose na hranu a koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obavijesti, etiketi, obroču ili privjesnici koji prate ili se odnose na tu hranu.

10. *Subjekt u poslovanju s hranom* – fizička ili pravna osoba odgovorna za nesmetanu provedbu odredbi propisa o hrani unutar poslovanja kojim upravlja.

11. *Nadležno tijelo* – je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Članak 3.

(1) Subjekti u poslovanju s hranom moraju goveđe meso označiti u proizvodnji i svim fazama stavljanja na tržište te uspostaviti identifikacijski i registracijski sustav podataka o goveđem mesu sukladno ovom Pravilniku.

(2) Sustav iz stavka 1. ovoga članka mora osigurati povezanost između podataka o goveđem mesu i životinja od kojih ono potječe tako da je povratno uvijek moguća dostupnost podacima o prethodnom označavanju goveđeg mesa sve do podataka o životinji od koje meso potječe.

(3) U slučaju dobrovoljnog označavanja goveđeg mesa sustav iz stavka 1. ovoga članka mora omogućavati provjeru podataka navedenih na oznaci goveđeg mesa.

II. OBVEZAN SUSTAV OZNAČAVANJA GOVEĐEG MESA

Članak 4.

(1) Goveđe meso mora biti označeno na način da je osigurana povezanost između identifikacije trupa, polovica, četvrti ili komada mesa s pojedinom životinjom ili skupinom životinja od kojih ono potječe, tako da je moguće provjeriti točnost podataka na oznaci.

(2) Označavanje odgovarajućim oznakama obavlja se tijekom ili neposredno nakon rasijecanja, mljevenja i pakiranja.

(3) Oznaka iz stavka 1. ovoga članka sadrži slijedeće podatke:

a) broj lota za meso koje potječe od životinja za koje se može utvrditi da udovoljavaju uvjetima da glede države podrijetla, države/država tova, te države klanja i rasijecanja pripadaju istoj skupini. U slučaju da rasječeno meso potječe od jedne životinje za identifikacijsku oznaku lota može se koristiti broj ušne markice.

b) broj odobrene klaonice u kojoj je životinja ili skupina životinja bila zaklana i naziv države u kojoj se klaonica nalazi. Navodi se: »Zaklano u: (naziv države) (broj odobrenog objekta)«,

c) broj odobrenog objekta za rasijecanje u kojem je trup ili skupina trupova rasječena i naziv države u kojoj se objekt za rasijecanje nalazi. Navodi se: »Rasječeno u: (naziv države) (broj odobrenog objekta)«,

d) država rođenja životinje,

e) sve države tova životinje.

(4) Kad goveđe meso potječe od životinja koje su rođene, držane u tovu i zaklane u istoj državi, na oznaci se navodi: »Podrijetlo: (naziv države)«.

(5) U slučaju označavanja goveđeg mesa koje potječe od grla koja na dan klanja nisu starija od 12 mjeseci uz podatke iz stavka 3. ovoga članka moraju se navesti i podaci o dobi životinja od kojih meso i njihove iznutrice potječu.

Članak 5.

(1) Kada se formira lot mesa subjekti u poslovanju s hranom moraju osigurati da se:

– tijekom rasijecanja od svih trupova, polovica i četvrti koje potječu od životinja koje glede države njihova rođenja, tova i klanja pripadaju istoj skupini a zaklane su u istoj klaonici formira jedan lot.

– tijekom daljnjih rasijecanja ili mljevenja mesa iz postojećih lotova formira novi lot rasječenog ili mljevenog mesa.

(2) Veličina lota ne smije prelaziti obujam proizvodnje mesa jednog dana.

(3) Subjekti u poslovanju s hranom moraju osigurati da:

– se daljnje rasjecanje mesa koje zadovoljava uvjete iz stavka 1. alineja 2. ovoga članka mora obavljati u istoj rasjekaoni,

– meso u lotu namijenjeno mljevenju potječe od životinja zaklanih u istoj državi.

(4) Iznimno od stavka 3. alineja 1. ovoga članka subjekti u poslovanju s hranom prilikom formiranja lota od rasječenog mesa namijenjenog krajnjem potrošaču mogu formirati lot od mesa životinja zaklanih u maksimalno tri klaonice koje potječe od maksimalno tri različite rasjekaone.

(5) Iznimno od odredbi stavka 3. alineja 1. ovoga članka subjekti u poslovanju s hranom prilikom formiranja lota od obrezaka moraju zadovoljiti uvjete da je klanje životinja od kojih se formira lot obavljeno u istoj državi.

Članak 6.

Za goveđe meso dobiveno od životinja koje su u tovu 30 dana ili manje u državi rođenja ili u državi u kojoj je životinja zaklana, nije obavezno navesti naziv te države kao države u kojoj je životinja tovljena, pod uvjetom da je trajanje tova tih grla u drugoj državi duže od 30 dana.

Članak 7.

(1) Kod proizvodnje mljevenog mesa subjekti u poslovanju s hranom moraju na oznaci uz podatak o broju lota navesti »Zaklano u: (naziv države gdje je životinja od koje potječe meso zaklana)« »Proizvedeno u: (naziv države)«, pri čemu se navodi država gdje je mljeveno meso proizvedeno, odnosno »Podrijetlo: (naziv države)« ako meso od kojeg se proizvodi mljeveno meso potječe iz druge države u odnosu na državu proizvodnje mljevenog mesa.

(2) Subjekti u poslovanju s hranom mogu pri označavanju mljevenog mesa dodatno navesti:

- jedan ili više podataka iz članka 4. stavka 3. alineje b., c., d. i e. ovoga Pravilnika,
- datum kada je proizvedeno mljeveno meso.

Članak 8.

(1) Kod označavanja obrezaka subjekti u poslovanju s hranom moraju na oznaci uz podatke o broju lota navesti:

- državu u kojoj je obavljeno klanje životinje od koje obresci potječu na način: »Zaklano u: (naziv države)«,
- državu i broj odobrenog objekta u kojem su obresci proizvedeni na način: »Proizvedeno u: (naziv države proizvodnje i odobreni broj objekta)«,
- države u kojima su rođene i tovljene životinje koje čine skupinu na način: »Rođeno i tovljeno u: (nazivi država gdje su životinje rođene, uzgojene i tovljene)«,

(2) Iznimno od stavka 1. alineja 1. i 3. ovoga članka ako su sve životinje unutar skupine rođene, tovljene i zaklane u istoj državi, subjekti u poslovanju s hranom mogu obreske označavati na način: »Država podrijetla: (naziv države u kojoj su životinje rođene, uzgajane, tovljene i zaklane)«.

Članak 9.

Kod označavanja zapakiranog rasječenog mesa namijenjenog kranjem potrošaču, subjekti u poslovanju s hranom moraju na oznaci uz podatke o broju lota uvažavajući i odredbe članka 5. stavka 4. ovoga Pravilnika uz navođenje države rođenja i države/država tova navesti:

- a) državu klanja životinje i odobreni broj klaonice, odnosno svih klaonica (maksimalno do tri) u kojima su zaklane životinje koje formiraju jedan lot na način: »Životinje iz lota zaklane u: (naziv države klanja) (odobreni broj/ brojevi klaonica)«,
- b) država u kojoj su trupovi rasječeni i odobreni broj objekta odnosno svih objekata za rasijecanje (maksimalno do tri) u kojima su trupovi rasječeni na način: »Rasječeno meso u

lotu iz: (naziv države u kojoj je meso rasječeno) (odobreni broj/brojevi objekata za rasijecanje)«.

Članak 10.

(1) Subjekti u poslovanju s hranom moraju osigurati da formiranje lota od svih nezapakiranih komada mesa koji su u isto vrijeme ponuđeni na prodajnom mjestu krajnjem potrošaču bude u skladu s člankom 5. stavkom 4. ovoga Pravilnika.

(2) Subjekti u poslovanju s hranom moraju uz podatak o broju lota na mjestu prodaje kranjem potrošaču sve nezapakirano rasječeno meso označiti nazivom države u kojoj su životinje od kojih potječe meso rođene, tovljene i zaklane te nazivom države u kojoj je meso rasječeno.

(3) Meso životinja rođenih i/ili tovljenih i/ili zaklanih u različitim državama koje se nudi na prodaju u maloprodaji mora se jasno odvojiti jedno od drugoga te biti označeno tako da krajnji potrošač može lako razlikovati meso različitog podrijetla.

(4) Subjekti u poslovanju s hranom koji u maloprodaji nude nezapakirano rasječeno meso moraju raspolagati s podacima o datumu preuzimanju mesa, odobrenom broju klaonice u kojoj su životinje bile zaklane i odobrenom broju rasjekaone u kojoj su trupovi rasječeni. Takve podatke subjekt u poslovanju s hranom mora dati potrošaču na njegov zahtjev.

(5) Iznimno od odredbi članka 5. stavka 2. ovoga Pravilnika u slučaju nezapakiranog rasječenog mesa namijenjenog prodaji kranjem potrošaču količina takvog mesa može premašiti dnevnu proizvodnju ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 11.

(1) Goveđe meso koje potječe od životinja koje na dan klanja nisu starije od 12 mjeseci mora uz ostale obvezne podatke propisane ovim Pravilnikom, u svim fazama stavljanja na tržište biti označeno podatkom o dobi životinja od kojih potječe na način da se navede:

»Dob kod klanja do 8 mjeseci« ili se ono označi oznakom: »V«, za teletinu, meso koje potječe od životinja koje na dan klanja nisu starije od 8 mjeseci;

»Dob kod klanja od 8 do 12 mjeseci« ili se ono označi oznakom: »Z«, za mladu junetinu, meso koje potječe od životinja koje su na dan klanja stare od 8 do 12 mjeseci.

(2) Iznimno od odredbi stavka 1. alineje 1. i 2. ovoga članka meso u maloprodaji namijenjeno kranjem potrošaču ne smije biti označeno oznakom »V« ili »Z«.

(3) Podaci iz stavka 1. ovoga članka moraju biti nakon klanja na raspolaganju svim subjektima u poslovanju s hranom do trenutka njegove prodaje kranjem potrošaču.

Članak 12.

(1) Uvezeno goveđe meso za koje nisu dostupni svi podaci propisani člankom 4. ovoga Pravilnika mora biti označeno na način: »Podrijetlo: nije – HR« i »Zaklano u: (naziv države)«.

(2) Uz podatke iz stavka 1. ovoga članka uvezeno goveđe meso koje potječe od životinja koje na dan klanja nisu starije od 12 mjeseci mora biti označeno sukladno članku 11. ovoga Pravilnika.

III. DOBROVOLJNI SUSTAV OZNAČAVANJA GOVEĐEG MESA

Članak 13.

(1) Subjekti u poslovanju s hranom osim obveznih podataka iz Poglavlja II. ovoga Pravilnika mogu dobrovoljno dodatno označiti goveđe meso.

(2) Za dobrovoljno označavanje goveđeg mesa subjekti u poslovanju s hranom moraju dobiti odobrenje nadležnog tijela na temelju podnesenog zahtjeva i priložene specifikacije za dobrovoljno označavanje goveđeg mesa.

(3) U specifikaciji iz stavka 2. ovoga članka subjekti u poslovanju s hranom mogu zatražiti pravo za navođenje onih podataka za koje drže da su im od interesa, uzimajući pri tome u obzir obvezu da odobreni podaci iz specifikacije moraju biti istiniti, jasni te da ne zbunjuju potrošače. Kod dobrovoljnog označavanja goveđeg mesa mogu se među ostalim navoditi i slijedeći podaci:

- regija gdje je životinja rođena i tovljena,
- kategorija i spol (npr. bik, krava, tele),
- način tova grla (npr. na paši),
- pasmina ili križanci dvije ili više pasmina,
- datum klanja,
- kategorija mesa,
- metoda i vrijeme zrenja mesa,
- drugi podaci od interesa.

Članak 14.

Podaci koji se mogu bez poteškoća provjeriti na prodajnom mjestu te podaci koji su utvrđeni drugim propisima mogu se navoditi na oznaci goveđeg mesa bez traženja odobrenja.

Članak 15.

(1) Pri podnošenju zahtjeva za odobrenje iz članka 13. stavka 2. ovoga Pravilnika subjekti u poslovanju s hranom moraju u specifikaciji za dobrovoljno označavanje goveđeg mesa navesti:

- a) podatke koji će se navoditi pri označavanju goveđeg mesa,

b) mjere koje će se poduzeti radi osiguranja točnosti podataka,

c) sustav nadzora koji će se provoditi u svim fazama proizvodnje i stavljanja na tržište, uključujući sustav nadzora koje će provoditi neovisno tijelo.

(2) Ukoliko u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za odobrenje nadležno tijelo ne izda odobrenje ili ne odbije zahtjev, te u istom roku ne zatraži dopunu zahtjeva, smatrat će se da je odobrilo specifikaciju i izdalo ovlaštenje za dobrovoljno označavanje goveđeg mesa.

(3) Nadležno tijelo će odbiti specifikaciju koja ne osigurava povezanost između trupa, polovica, četvrti ili komada mesa i pojedinačne životinje ili skupine životinja o kojima se radi i kad nije moguće provjeriti točnost podataka na oznaci. Specifikacije kojima je predviđeno označavanje a sadrže netočne ili nedovoljno jasne podatke bit će odbačene.

Članak 16.

(1) Ispravnost korištenja podataka pri dobrovoljnom označavanju goveđeg mesa provjerava neovisno tijelo koje ima ovlaštenje za provedbu nadzora dobrovoljnog označavanja goveđeg mesa.

(2) Nadležno tijelo izdaje na temelju zahtjeva neovisnog tijela i priložene dokumentacije o akreditaciji prema normi HRN EN 45 011 ovlaštenje za provedbu nadzora dobrovoljnog označavanja goveđeg mesa.

(3) Nadležno tijelo može izdati neovisnom tijelu ovlaštenje iz stavka 2. ovoga članka na rok ne duži od 12 mjeseci ako neovisno tijelo ima dokaz o započetom postupku akreditacije prema normi HRN EN 45 011.

Članak 17.

Subjekti u poslovanju s hranom moraju pri podnošenju zahtjeva za odobrenje dobrovoljnog označavanja goveđeg mesa odabrati neovisno tijelo koje će obavljati poslove nadzora nad provedbom dobrovoljnog označavanja goveđeg mesa.

Članak 18.

(1) Neovisno tijelo iz članka 16. ovoga Pravilnika provodi najmanje jednom godišnje redovne kontrole na licu mjesta o pravilnom i točnom korištenju odobrenih podataka na goveđem mesu koje se stavlja na tržište.

(2) Subjekti u poslovanju s hranom moraju neovisnom tijelu omogućiti pristup podacima, posebice onih iz kojih je moguće utvrditi sadržaj specifikacije.

(3) Nakon obavljene kontrole neovisno tijelo sastavlja izvješće pri čemu subjekt u poslovanju s hranom dobiva potvrdu da su podaci na oznakama goveđeg mesa u skladu s odobrenom specifikacijom. Ukoliko su uočeni nedostaci neovisno tijelo ukazuje na njih te određuje mjere i rokove za njihovo otklanjanje.

(4) Neovisno tijelo će u slučaju kada subjekt u poslovanju s hranom ne ukloni u zadanom roku nedostatke iz stavka 3. ovoga članka o tome obavijestiti nadležno tijelo koje će subjektu u poslovanju s hranom uskratiti pravo na daljnje korištenje specifikacije.

(5) Troškove nadzora kojeg provodi neovisno tijelo snosi subjekt u poslovanju s hranom koji provodi dobrovoljno označavanja goveđeg mesa.

Članak 19.

Nadležno tijelo mora voditi evidencije o odobrenim specifikacijama za svaki subjekt u poslovanju s hranom te podatke o neovisnom tijelu odgovornom za provedbu kontrola.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

(1) Ako subjekt u poslovanju s hranom goveđe meso ne označi u skladu s ovim Pravilnikom, ono mora biti uklonjeno s tržišta sve dok se ne označi.

(2) U slučaju da se nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ne otklone, takvo se meso, ako udovoljava veterinarsko-zdravstvenim zahtjevima, može koristiti isključivo za preradu.

Članak 21.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o označavanju goveđeg mesa (»Narodne novine« br. 75 /09. i 156/09).

Članak 22.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 1. svibnja 2010. godine.

Klasa: 011-02/10-01/88

Urbroj: 525-02-01-0564/10-6

Zagreb, 22. travnja 2010.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.